

Hyvinvointiarviointijärjestelmän kehittäminen

Pilotointi laajoissa 4 – vuotistarkastuksissa

Oulu, Kempele ja Liminka

11.11.11

Hyvinvointiarviointijärjestelmän kehittäminen: lapsiperheiden tukeminen hyvinvointitietoa hyödyntäen

- tavoitteena kehittää hyvinvointiarviointijärjestelmä raportoinnin ja tiedon hyödyntämisen näkökulmasta => tiedon hyödyntäminen perustyössä ja päätöksenteossa
- pilotointi laajoissa 4 v. tarkastuksissa => muut laajat tarkastukset
- lapsesta ja perheestä kerätään hyvinvointitietoja => tietojärjestelmiin tallennus => raportit ja niiden hyödyntäminen
- toimintamallin prosessit mallinnettu (sisältö ja toiminta 4 v. tarkastuksesta)
- malli päätöksentekoprosessista (raportointi ja tiedon hyödyntäminen) työnalla
- tiivis yhteistyö THL:n kanssa

Aikataulu: Hyvinvointiarviointijärjestelmän kehittäminen

11-12/2010

PILOTOINTI- PROSESSIN SUUNNITELMA KUNNISSA

- kuntakohtainen / pilottikohtainen suunnitelma toteutuksesta ja osallistuvista tahoista
- resurssointi
- vastuuhenkilöt
- nykytilan mallinnus 5 v. ja 4 v.

1-4/2011

PILOTOIVAN HENKI- LÖSTÖN KOULUTUS (tarjotaan kaikille)

- tiedonkeruu
- laajat terv.tarkastukset
- Laps-lomake
- AvoHILMO
- päätöksentekoprosessi, raportointi

TAVOITETILAN MALLINNUS

- laaja 4 v. tarkastus
- päätöksentekoprosessin liittäminen siihen
- raportoinnin valmistelu tietojärjestelmätoimittajan kanssa

5-6/2011 ja 8-12/2011

1.VAIHEEN PILOTOINTI

- 4v. tarkastuksen sisällön ja prosessin pilotointi
- yhteinen koulutuspäivä (mallinnukset ,aikataulu ja osallistuvat tahot)
- mallinnuksen päivitys 6 kk pilotoinnin jälkeen

1-5/2012

2.VAIHEEN PILOTOINTI ELI JUURRUTTAMINEN

- 4v. tarkastuksen pilotointi jatkuu
- hyvä käytäntökuvaukset
- arviointi

Pilotoinnissa mukana

- Oulu: Myllyojan ja Kaijonharjun nlat + Myllyojan, Ritaharjun ja Pöllökankaan päiväkodit
- Kempeleen ja Limingan nlat + kaikki päiväkodit (kunnalliset)
- pilotointi-aika 1.5.11 - 31.5.12
- mukana n. 900 lasta

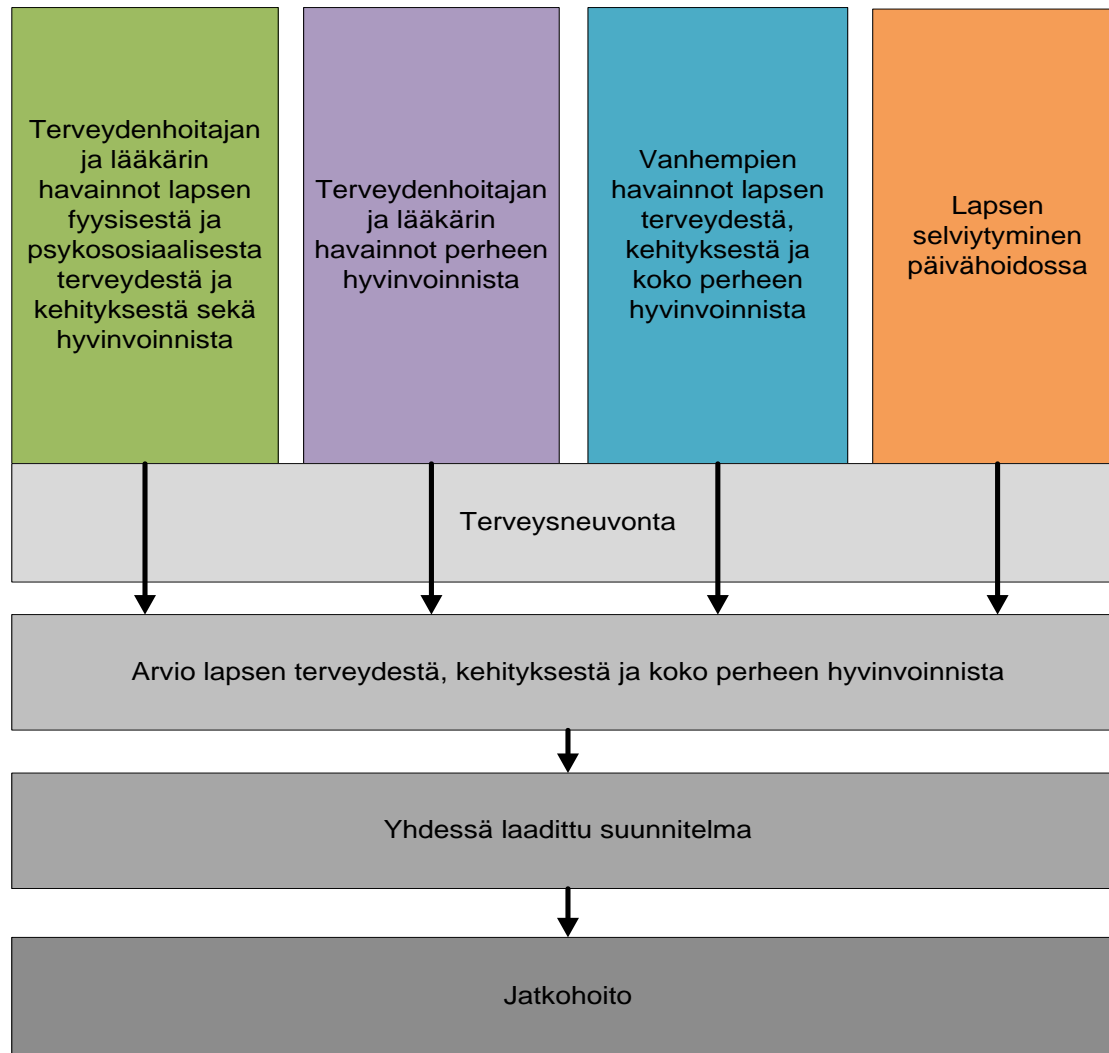
Vastuuterveydenhoitajat:

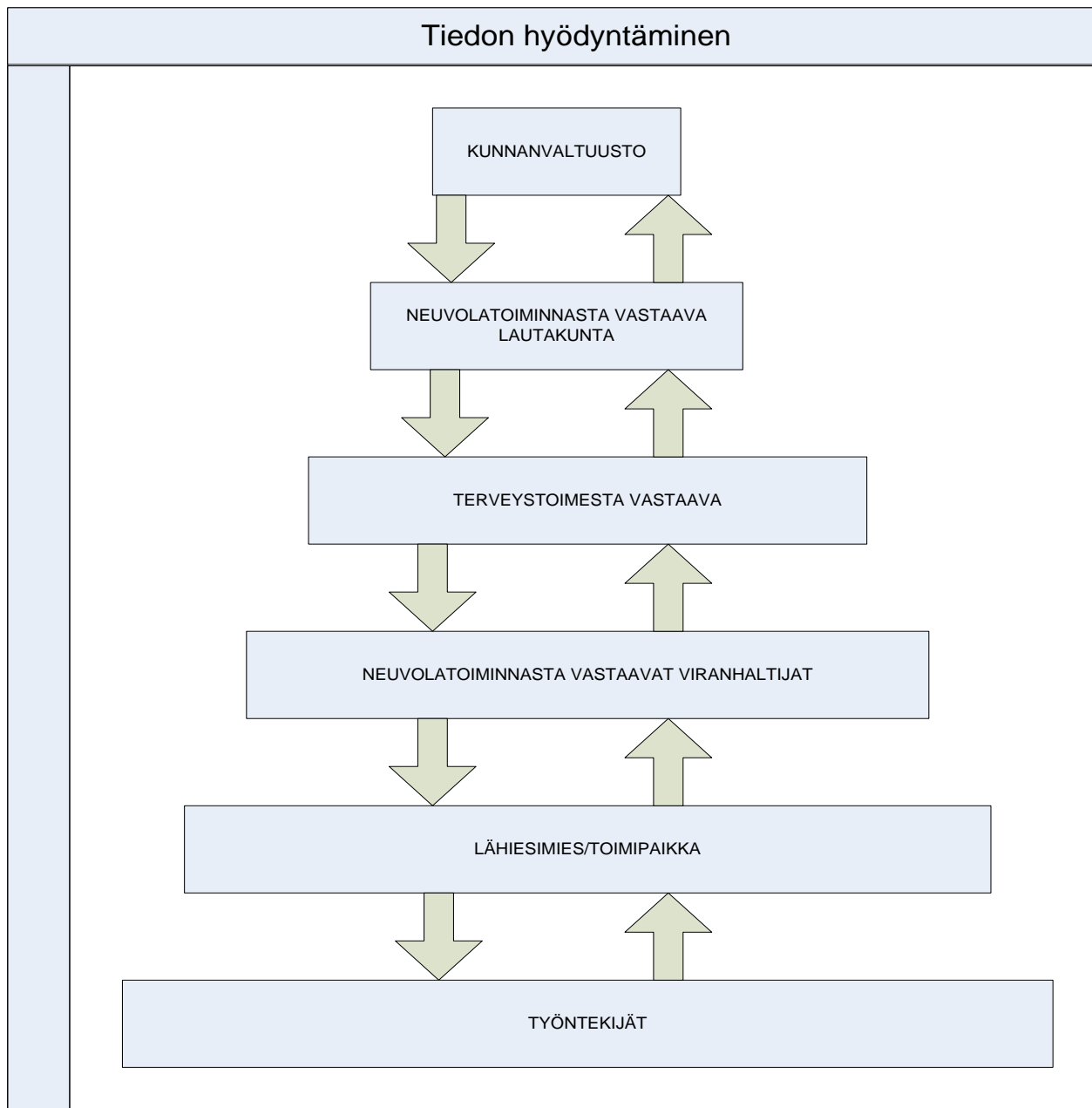
- Terttu Harju (Oulu)
- Leena Rova (Kempele)
- Riikka Pirinen, 8.8. lähtien Paula Laurila (Liminka)

Pilottineuvoloissa pilotoidaan Sähköistä neuvolakäsikirjaa (THL)

LAAJA TERVEYSTARKASTUS NELJÄN VUODEN IÄSSÄ - prosessikuvaus

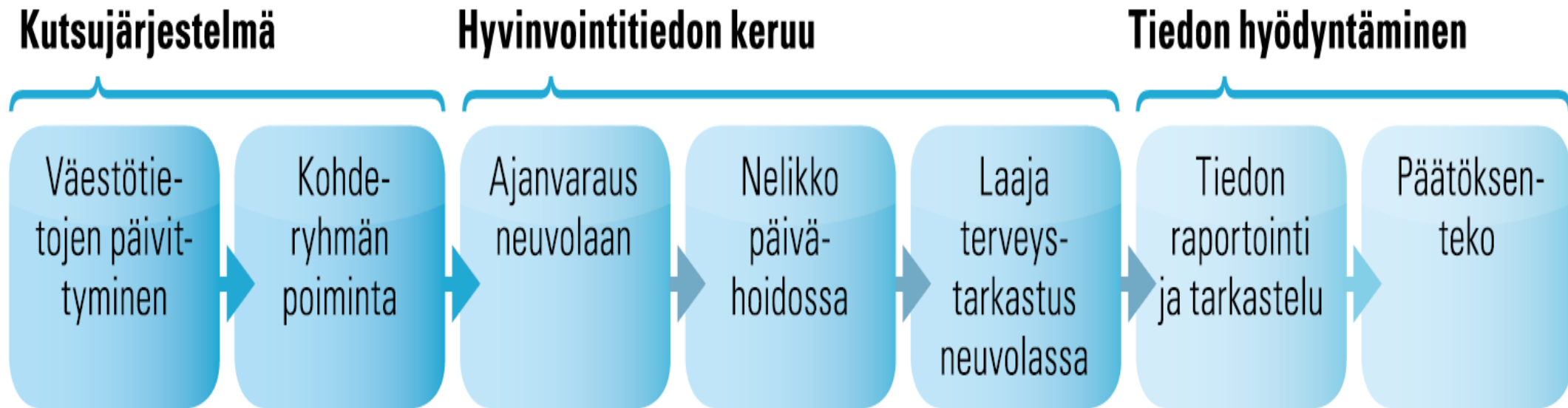

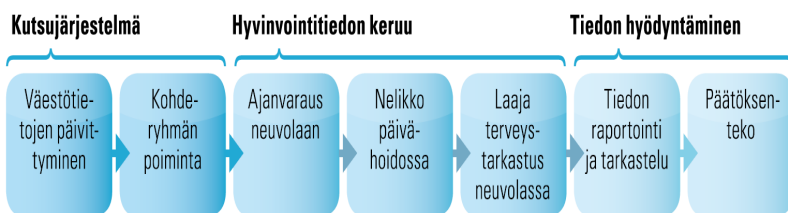

Tiedon hyödyntäminen (Arja Hastrup / Anne-Marie Rigoff, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL))

Mallinnettu prosessi:

Lapsiperheen tukeminen hyvinvointitietoa hyödyntäen:

Kutsujärjestelmä ja ajanvaraus

- siirretään ennakkoajanvarauskirjalle Efficään kutsuttavien tiedot 2 kk:n välein
- vastuusterveydenhoitaja postittaa kutsun lapsen nimellä 1-2 kk ennen 4 v. synttäreitä, mukaan lomakkeet *Neljävuotias kotona, Lapsiperheen arjen voimavarat*, jotka palautetaan neuvolaan
- neuvola-aikaa varatessa tiedot siirretään varsinaiselle ajanvarauskirjalle
- jos ei varaa aikaa => uusintakutsu => puhelinsoittoja => perheen tilanteen selvittely yhteistyötahoilta => kotikäynti
- tavoitteena saada ajanvaraus ja lomakkeet Oulussa OmaHoidon kautta

Neuvolaan kutsutaan koko perhe

SUORITUSPAIKKA_NIMI AJANVARAUSPYYNTÖ
Kempeleen lastenneuvola
Kirkkotie 21 TULOSTUS_PVM
90450 Kempele

ASIAKAS_NIMI
ASIAKAS_LÄHIOSOITE
ASIAKAS_POSTIOSOITE

ONNEA!

4-vuotissyntymäpäiväsi lähestyy !

Kutsumme Sinut ja molemmat vanhempasi laajaan 4-vuotistarkastukseen. Tämän kutsun mukana on lomakkeita, mitkä pyydämme palauttamaan tullessanne neuvolaan. Mikäli olet kunnallisessa päiväkodissa, sieltä lähetetään vanhempien luvalla neuvolaan kuvaus Sinusta 4-vuotiaana.

Ajanvaraus Kempeleen neuvolaan arkisin klo 8-11 numerosta 08-55872137

Neuvoloiden tarkastukset yhdenmukaistuvat koko Suomessa neuvolatoimintaa koskevan asetuksen mukaisesti (VN 380/2009). Osa terveystarkastuksista määritellään asetuksessa laajoiksi terveystarkastuksiksi. Laajan terveystarkastuksen tarkoituksena on yhteistyössä vanhempien kanssa vahvistaa perheiden terveyttä ja hyvinvointia edistäviä asioita. 4-vuotiaan lapsen laajaan terveystarkastukseen sisältyy huoltajien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen. Lisäksi terveystarkastukseen sisältyy varhaiskasvatuksen arvio lapsen selviytymisestä päivähoitossa niiltä osin kuin se on välttämätöntä hoidon ja tuen selvittämisen kannalta. Tätä uutta toimintamallia pilotoidaan Oulussa Kajonharjun ja Myllyojan neuvoloissa sekä Kempeleen ja Limingan lastenneuvoloissa.

Molemmat vanhemmat ovat aina tervetulleita neuvolaan, erityisesti laajoihin terveystarkastuksiin toivomme molempien osallistuvan.

Toivomme teidän ilmoittavan, mikäli ette halua käyttää lastanne neuvolatarkastuksessa.

Tervetuloa neuvolaan !

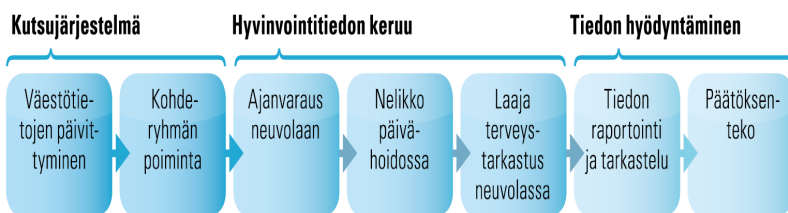
LAPSIPERHEEN ARJEN VOIMAVARAT

VANHEMMUUS JA LAPSEN HOITO					
		Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Osittain eri mieltä	Täysin eri mieltä
1.	Otamme lapsen tarpeet huomioon perheemme ajankäytössä				
2.	Meillä on riittävästi aikaa olla lapsen kanssa				
3.	Meidän on yleensä helppoa ymmärtää lapsen tarpeita				
4.	Meillä ei ole huolta lapsen kehityksestä				
5.	Meillä on mukavia hetkiä lapsen kanssa				
6.	Pystymme asettamaan rajat lapselle				
7.	Tunnetta olevamme riittävän hyviä vanhempia				
PARISUHDE					
8.	Välillämme on hyvä keskusteluyhteys				
9.	Meillä on riittävästi yhteistä aikaa				
10.	Suhteemme on läheinen				
11.	Pystymme keskustelemaan seksuaalielämästämme				
12.	Osaamme nauttia ja sopia				
13.	Osoitamme toisillemme hellyyttä				
14.	Olemme tyytyväisiä parisuhteeseemme				
15.	Kotityöt jaetaan perheessämme oikeudenmukaisesti				
PERHEEN TUKIVERKOSTO					
16.	Saamme tukea muilta lapsiperheilä				
17.	Meidän on mahdollista saada lastenhoitoapua				
PERHEEN TERVEYS JA ELÄMÄNTAVAT					
18.	Kenenkään perheenjäsenen päihteidenkäyttö ei aiheuta huolta				
19.	Kenenkään perheenjäsenen netti- tai peliriippuvuus ei aiheuta huolta				
20.	Fyysinen väkivalta ei kuulu perheeseemme				
21.	Henkinen väkivalta ei kuulu perheeseemme				
PERHEEN ELÄMÄNTILANNE					
22.	Taloudellinen tilanteemme ei huolestuta meitä				
23.	Meillä on riittävät voimavarat selvitä tässä elämäntilanteessa				
24.	Perhe-elämän, työn ja harrastusten yhdistäminen sujuu vaivattomasti				

Haluatteko keskustella jostakin lapseen / perheeseen liittyvästä asiasta?

Voimavaramittarin avulla arvioidaan koko perheen hyvinvointia

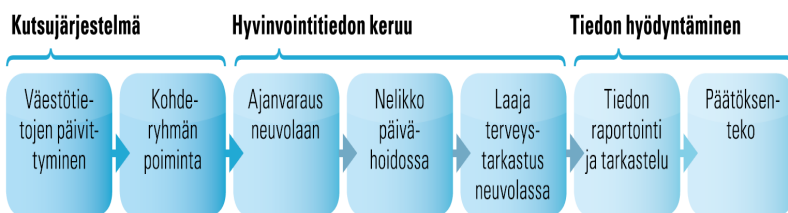

Nelikko päivähoidossa

- kerrotaan vanhemmille Nelikon tekemisestä
- havainnot lapsesta osa lapsen vasua
- Ito täyttää lomakkeen *Neljävuotias varhaiskasvatuksessa*, tarv. kelto mukana ja muu henkilöstö
- sen jälkeen keskustelu huoltajien kanssa lapsen toimimisesta päivähoidossa
- kirjallinen lupa lomakkeen lähettämiseen nla:aan ja varhaiskasvatuksen ja nla:n yhteistyöhön liittyen 4 v. tarkastukseen

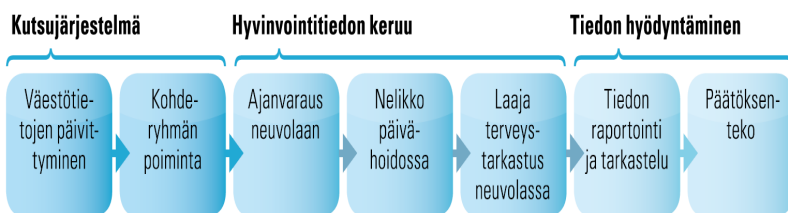
Terveydenhoitajan tekemä tarkastus

- somaattisen terveyden tutkiminen (pit, paino, py, RR, näkö, kuulo tarv.) ja terveysneuvonta (materiaali), rokotus
- LENE kokonaisuudessaan , paitsi näköhavainnot 4.1.2- 4.1.5 (lääkäri)
- LAPS-lomake, toimii asioiden koontilistana ja mittarina
- AUDIT-lomake: pisteet vanhempien luvalla heidän tietoihin. Lapsen papereihin merkintä, että AUDIT tehty ja keskusteltu vanhempien kanssa
- keskustelu lomakkeiden pohjalta: *Neljävuotias kotona, Neljävuotias varhaiskasvatuksessa, Lapsiperheen arjen voimavarat*

**Lene - menetelmä: keskeinen osa
lapsen kehityksen arviota**

Lääkärin tekemä tarkastus

- ”saattaen vaihto” lääkärille, perhe mukana
- somaattisen terveyden tutkiminen ja terveysneuvonta
- LENE: kohdat 4.1.2 - 4.1.5, sekä tarkistus jos ykkösiä, kakkosia tai kieltäytyneet
- LAPS-lomakkeen tarkastelu, yhteenvetoa th:n tarkastuksesta
- palaute päivähoitoon *Neljävuotias neuvolassa*-lomakkeella, samoin kotihoidossa oleville, th täyttäneet jo osan
- tarv. hyvinvointi- ja terveystsuunnitelma yhteistyössä perheen ja th:n kanssa nla-käynnin jälkeen / uusintakäynnillä
- tilastointi: jatkotoimenpiteet !

Mittarit ja tilastointi:

- pit/pai (pituus/paino)
- AUDIT (alkoholinkäytön riskitesti)
- LAPS (lapsen psykososiaalisen terveyden arviointi)
- voimavaralomake (vanhemmuus, parisuhde, tukiverkosto, terveys , elämäntavat ja – tilanne)

1. Ei toimenpiteitä
✓ seuraava käynti vuoden kuluttua 1norm
2. Jatkohoito muualla
✓ lähete TK:vast.otolle 2läTK
✓ lähete esh:oon 2läESH
3. Lastenneuvolan lisäkäynti
✓ tutkimus ei onnistu 3lkEIO
✓ tukikäynti 3lkTUK
✓ hyvinvointi- ja terveystuunnitelman laatiminen 3lkHTS
4. Lähete yksittäiselle työntekijälle
✓ fysioterapeutti 4läFt
✓ puheterapeutti 4läPt
✓ toimintaterapeutti 4läTt
✓ ravitsemusterapeutti 4läRt
✓ psykologi 4läPs
✓ perheterapeutti 4läPet
✓ perhetyöntekijä 4läPtt
5. Moniammatillisen tiimin kokoaminen
✓ LTK -tiimi 5TiLTK
✓ sosiaalityö/lastensuojelu 5TiSos
✓ varhaiskasvatus 5TiVk
✓ perheneuvola 5TiPN
✓ MTT 5TiMTT
✓ päihdetyö 5TiPäi
6. Ohjaus varhaiskasvatuksen piiriin
✓ kotihoidossa olevan kuntoutuksellinen varhaiskasvatus 6OhjVk

Asiakas

Henkilötunnus: ...

Nimi:

Kuuluu perusvastuuväestöön

Omalääk./volaji:

Alue:

Kotikunta:

Kansalaisuus:

Erikoisala: 98 YLEISLÄÄKETIEC

Ryhmä

Tyyppi:

Osallistujaluettelo: ... Lkm:

Alue:

Kunta:

Työnantaja

Kaikki työnantajat

Vastaanotto

Vastottaja: role Rova Leer

Pakka: Inla Lastenneu

Tominto: Inla Lastenneu

Pvm: 27.6.2011

Klo: 1. 12:25

Kesto:

Talleta

Läke palkkiot

Poista

Keskeytä

Peruuta

Massasyöttö

Kontaktitiedot

Kontaktilaji: 1 Käynti

Käyntityyppi: 1 Terveydenhoito

Vastaanottolaji: Inla lastenneu

Työaikalaji: pt perustyö

Kohdejoukko:

Projekti: 2. TUKEV4 Tukava 4

Pyytävä yksikkö:

Tilaaaja:

Jatkopaikka:

Käyntisyyt/Diagnoosit

Koodi	Nimi	Käyntisyys: +	Diagnoosi: +	Tyyppi
A98	3. Terveyden ylläpito / Sairauden ennaltaehkäisy			
A30	Yleiset ja epämääräiset, Laaja terveydentilan arviointi/tarkas			

Sisältömerkinnät

Tunnus	Selite	+ 4.	Määrä
3LKEIO	Lisäk nlaan, tutk ei onni 1		

Mittarit

Tunnus	Selite	+ 5.	Arvo
AUDIT	Päihdekäyttö		0-7 Riskil
LAPS	Lapsen psyk. kehitysta 0-3 ikätas		
PitPai	Pituus-painosuhte		-15+25%
Voimav	Voimavarakysely käsit ok		

Lab.tutkimukset...

Palkkioperusteet

Peruste	Selite	+ 5.	Määrä

Tuotteet

Tunnus	Selite	+ 5.	Määrä

Kuntatuotteet

Tunnus	Selite	+ 5.	Määrä

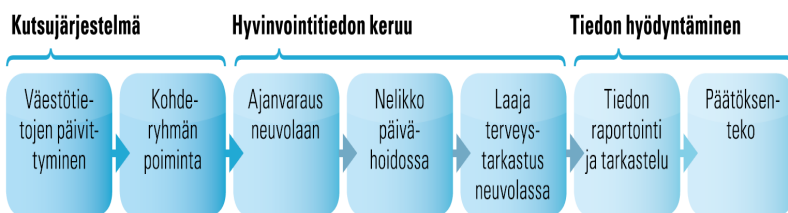
Muut tiedot

Tilastointikausi (kk.vvvv): 06.2011

Lisätiedot

Keskenäinen

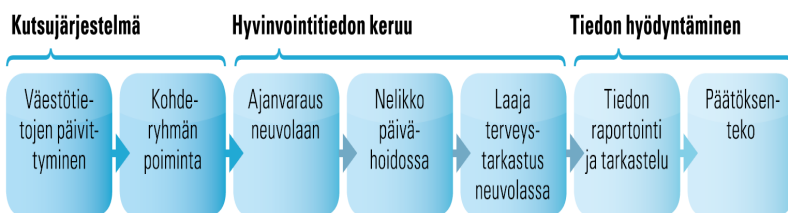
Lapsella ja perheellä tuen tarve

- th kutsuu tarvittavat yhteistyötahot paikalle ja koordinoi annettava tukea, seuranta ja arviointia
- perhe mukana verkostopalaverissa
- prosessiin mallinnettu lastensuojeluilmoituksen tekeminen (lapsesta huoli, perhettä ei tavoiteta)

**Neuvolassa arvioidaan koko perheen
hyvinvointia yhdessä perheen kanssa**

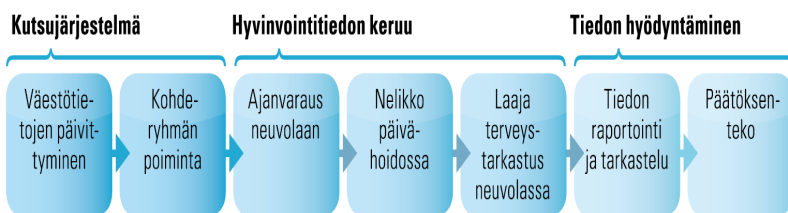

Tiedon hyödyntäminen

Tiedon raportointi ja tarkastelu:

- lähtökohtana laadukas tiedonkeruu: tieto kerätty ja tilastoitu oikein
 - mallintamisprosessi käynnissä:
 - mitä raportteja ja kuka ajaa tietojärjestelmistä?
 - miten tietoa hyödynnetään?
 - mitä hallinnollisia päätöksiä tarvitaan, että toiminnasta tulee yhteinen käytäntö?
- => vastuutetaan asiat neuvolan toimintaohjeeseen

Tiedon hyödyntäminen jatk.

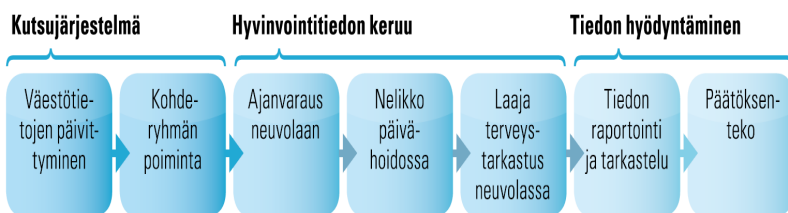
Tietojen tarkastelu:

– työntekijätaso:

- onko tilastoitu oikein, onko mittaukset tehty oikein
- lasten määrä, laajojen 4 v. määrä
- onko erityisen tuen tarve, mitä tukea tarvitaan
- jatkohoidon tarve ja minkälainen
- onko tehty hyvinvointi- ja terveystsuunnitelma
- jne.

– toimintayksikkö, esimiehet:

- onko tallennettu oikein, onko tehty sovitut toimenpiteet => työntekijöiden motivointi kirjaamiseen
- laajojen 4 v. tark. määrä suhteessa 4 v. määrään (palveluja käyttämättömät)
- alueellisesti ja valtakunnallisesti kerättävä terveys- ja hyvinvointitieto (paljonko alueella ihmisiä, mitä palveluja tarvitaan, miten ihmiset voivat)
- asiakkaiden määrä suhteessa resursseihin
- jatkohoitoon ohjatut
- jne.

Tiedon hyödyntäminen jatk.

Tietojen tarkastelu:

– toimialataso vs. lapsiperhetoimijat, johto:

- tarkastelevat eri sektoreilta kertynyttä hyvinvointitietoa ja suunnittelevat yhteistyössä kunnan hyvinvointipalveluja
- => valtakunnallinen lapsiperheiden hyvinvointitieto (AvoHILMOn kautta)
- => resurssien perustelut päättäjille, koko kunnan väestökohtainen tieto

– kunnan päätöksenteko / luottamushenkilöt

- päättäjien tarvitsema tieto

– hyvinvointikoordinaattori:

- kokoaa kunnan eri sektoreiden hyvinvointitiedot ja toimii linkkinä päätöksentekoon

Asiakkaiden mielipiteitä laajennetusta 4-v tarkastuksesta

- perheet yleensä tyytyväisiä siitä, että koko perhe kutsutaan neuvolakäynnille, vaikka molemmat vanhemmat eivät käynnille pääsisikään
- kutsu ja kotiin lähetettävät lomakkeet antavat ennakkotietoa tarkastuksesta vanhemmille
- puheeksiotto neuvolassa helpompaa, kun nyt kysytään vaikeistakin asioista esim. alkoholi, väkivalta, parisuhde
- lomakkeet koetaan helppona täyttää, kysymyksiä sopivasti
- laaja-tarkastus koetaan tärkeänä, etenkin jos on huoli lapsesta
- isät aktivoituneet

Terveystenhoitajien ajatuksia tarkastuksesta

- monipuolistaa ja selkeyttää terveystenhoitajan ja lääkäriin työtä
- antaa paljon tietoa perheestä
- kirjaaminen TH-lehdelle aluksi koettu vaikeaksi ja aikaa vieväksi
- vaikeita asioita tuodaan laajemmin esiin
 - => koulutuksen tarve lisääntynyt mm. parisuhde-, päihde- ja väkivalta-asioissa
- yhteistyö muiden ammattiryhmien kanssa tiivistyy
- tarkastukseen riittävästi aikaa, 2 h/th
- päivähoidosta tullut hyvin palautteet lapsista
- yhteistyö päivähoidon kanssa sujunut hyvin, päivähoito motivoitunut lapsen arviointiin ja tyytyväinen neuvolan palautteeseen
- lähiesimiesten ja johdon tuki mallin toteuttamiseen ensiarvoisen tärkeää

Haasteita, kehitettävää.....

- oma terveydenhoitaja ei ole välttämättä saattamassa perhettä lääkärille
=> ”saattaen vaihdettava” –idea ei alkuperäisen mallin mukaisesti aina toteudu
- kutsu- ja ajanvaraussysteemi: vastuuterveydenhoitaja hoitaa nyt, miten jatkossa?
- hyvinvointi- ja terveystsuunnitelman laatiminen rakenteistettuun muotoon tarpeen, vo:lla käytössä oleva hoitosuunnitelma ei sellaisenaan palvele neuvolan tarpeita
- työnohjauksen tarve
- miten toteutetaan tarkastukset perheissä, joissa laaja tarkastus tulee tehtäväksi lyhyellä aikavälillä sekä ä-nlassa että useamman lapsen osalta last.-nlassa

Yhteystiedot:

TUKEVA 2-hanke:

projektipäällikkö

Irja Lampinen

irja.lampinen@ouka.fi

044 7031614

Kuntien vastuuterveystenhoitajat:

Terttu Harju, Oulu

terttu.harju@ouka.fi

050 3430428

Leena Rova, Kempele

leena.rova@kempele.fi

044 4972323

Paula Laurila, Liminka

paula.laurila@liminka.fi

044 4973721

